

# Op og ned og op med Grundtvig

Oplæg ved Thomas Aastrup Rømer, Aarhus Universitet  
Asterisk live – Emdrup d. 22. januar, Aarhus d. 31. januar

# Disposition

- Hvad kendetegner en grundtvigsk pædagogik?
- Virkningshistoriske nedslag
- Nedsmeltningen – 00'ernes ånd
- Renæssance?

# 1. Hvad kendetegner en grundtvigsk pædagogik?

Sammentrækning og genfortælling af oplysning, religion og romantik – ståsted og eksistens

Det historisk-poetiske

Skjalden og juristen

Munden/samtale/vekselvirkning

Det folkelige (firkløver: modersmål/fædreland/konge og folk). Dansk autoritetsstruktur, opdragelsesprojekt

Udsyn (det nordiske og verdenen) (Sune Auken, Uffe Jonas, Ebbe Kløverdahl Reich, Jørgen Bukdahl)

Kritikken (Knud Grue Sørensen om Bell-Lancaster-metoden)

Konklusion: Et dansk paideia, et musisk, poetisk og eksamensfrit socialt liv med fuldt rodnet, højt til loftet, vidt udsyn, pædagogisk frihed og med kritisk brod mod læringsinstrumentalisme. (klassisk dannelsesmarkering)

## 2. Virkningshistoriske nedslag

### A. Mødet mellem grundtvigianisme og modernitet

Det nationalt/grundtvigske og det moderne gennembrud

Linje 1: den nationale linje fra 1900 til 1975

Linje 2: den reformpædagogiske linje fra 1920ff og igen fra 1960

Horisont og forbindelse: Den danske tradition

### B. Tidehvervs splittelse

Thanings sekularisering

Splittelsen i Tidehverv

Venstregrundtvigianisme

### 3. Nedsmeltningen – 2000'ernes ånd

- Formålsglemsel
- Systemteori
- Poststrukturalisme
- Økonomisme
- Evalueringsteori
- Grundtvigianerne selv

## 4. Renæssance?

- Nygrundtvigske/sociale/liberale kredse og Biesta-interessen.
- Munden, Foucault
- Dansk og international interesse for ontologiske processer/stedslighed. (pædagogisk manifest/Agamben, Harmann osv..)
- Poesiens og kunstens betydning?
- Læs alt igen! Ryd alle 00'er begreber af banen. Pt læser jeg GTs "ordsprogenes bog, talerens bog og sangenes sang" – et unikt pædagogisk trekløver, som også var meget populært på Grundtvigs tid, især hos Herder.
- Forskning i høj- og friskolepraksis, som har undgået læringsficeringen.
- En form for dansk genkendelse?